

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Askeri okullar ve değişen tarih

Ordu-siyaset ilişkisinin **yeniden düzenlenmesi** başka **askeri problemler** doğurur mu, bilemem. O tartışmayı **uzmanlarına** bırakmak gerekir diyeceğim ama ciddi bir sorunum var o noktada. Epey bir süredir [Türkiye](#)'de yapılan '**uzmanlık**' değerlendirmelerinin de anormal derecede **siyasallaştığını, kutuplaştığını** görüyorum. Biz henüz **akılcılığı** muhakemelerimizin özüne yerleştirebilmiş değiliz. Bu nedenle **modernleşmemizi tamamlayamadığımız** kanısındayım. **Bürokrasideki FETÖ örgütlenmesine** bakın. Böyle bir yapının '**rasyonel bürokrasi**' olduğunu söylemek imkânı var mı? Bu koşullarda uzmanlar da değerlendirmelerini **önceden** (a priori) tayin edilmiş görüşler, düşünceler doğrultusunda yapıyor.

Asker- siyaset ilişkilerinin bu yaklaşımdan muaf olmayacağı besbelli. Bir grup yapılanlara tepeden tırnağa doğru, diğer grup da baştan sona yanlış diyecektir. Ama bu zıt ve uzlaşmaz görüşlerin ötesinde bir alan var. Onu da ben anlatmaya çalışayım.

Daha **1990**'larda o zaman **SHP**'li yetkililere yazdığım raporlarda **askeri okulların kapatılması** görüşünü savunmuştum. Bu yaklaşımın benim açımdan temel bir dayanağı vardı. Askeri okul mantığı **özerk bir askeri sınıf** yaratmak maksadıyla işletiliyordu.

Özerk askeri sınıf demek belli bir yaklaşımla eğitim almaktı. Bu eğitim esasında bir **doktrine** dayanıyordu. O doktrin 19. yüzyıldaki **Prusya** geleneğinden edinilmiş **Osmanlı askeri modernleşmesini** hazırlamıştı. Askerin **modernleşmenin** başını çektiğine inanılıyordu. Buna göre **asker toplumun** itici ve tayin edici kuvvetidir. Yani: **Devletin nasıl olması gerektiğine** asker karar verir.

[Türkiye](#)'de **1908** sonrasındaki modernleşme bu mantığa yaslanmıştır. **Cumhuriyet**, bırakın onu, **II. Mahmud** sonrası modernleşme bu modele oturmuştur. Toplumsal değişimi **asker sınıfının önderliği** biçimlendirmiştir. Küçük taşra kentlerindeki 'garnizon modernliği' bu metodun uzantısıdır.

Fakat ötesi vardır. Türkiye'de '**rahatsız**' diye **darbe yapan askerler** bu girişimlerini daima kendilerini siyasetin üstünde, siyaseti tanzim edecek, sivil siyaseti yönlendirecek bir konumda gördükleri için gerçekleştirmiştir. Bunu da o askeri okul '**doktrinine**' borçludurlar. Orada kendilerine **her şeyin üstünde, ötesinde** oldukları öğretilir. O andan itibaren de kendilerinde her şeye hak ve güç bulur askerler.

Daha geriye gidersek bu aslında devletin ta **Osmanlı'dan** bu yana sürdürdüğü '**devşirme**' mantığıdır. Köylünün, yoksulun çocuğunu alıp eğitir, kendinize göre biçimlendirirsiniz. O da inandığı, inandırıldığı '**tarihsel öncü**' anlayışıyla hareket eder. İnanmadığı sivil siyaseti yok sayar, onu ortadan kaldırmak için

darbe yapar.

Böyle bir eğitimin **demokratik bilinçle** ilgisi yoktur. Bizden önceki kuşağın bazı safdil siyaset bilimi hocalarının darbelerden sonra askerin kışlasına dönmesini 'özgünlük' olarak, 'demokratik bilinç' olarak görmezseniz (!) böyle bir '**formasyondan**' gelen askerin **demokrasiyle ilgili olmadığını** da kabul edersiniz. Askerin sivil iktidarla yasal olarak ilişkilendirilmesi de demokrasiyle ilişkili olduğu manasına gelmez. O başka bir şeydir ve başka bir kültüre ihtiyaç gösterir.

Bu bakımdan **askeri okulların kaldırılması** askerliğin kendisine özgü şartları bir yana, o eğitim/ terbiye elbette verilmelidir, yerindedir.

Tarih değişiyor!...

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Böyle şey olur mu yahu?... (1.8.2016)**
- > **Darbelerin değişmeyi, Amerika... (29.7.2016)**
- > **ABD var mı darbe girişiminde?... (27.7.2016)**

SABAH

SABAH